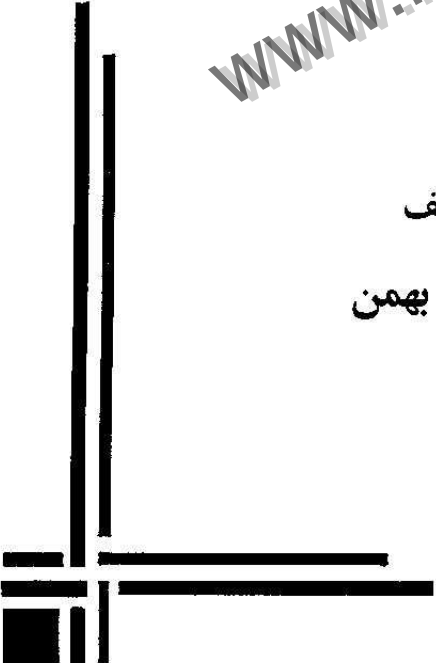


کودک همسری
از منظر نظام حقوقی
ایران و کنوانسیون های بین المللی

www.ketab.ir

مؤلف
جمیله بهمن



سرشناسه	: بهمن، جمیله، ۱۳۷۳-
عنوان قراردادی	: ایران. قوانین و احکام Iran. Laws, etc
عنوان و نام پدیدآور	: کودک همسری از منظر نظام حقوقی ایران و کنوانسیون‌های بین‌المللی / مولف جمیله بهمن.
مشخصات نشر	: تهران: انتشارات صالحیان، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	: ۱۹۷ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۲۱۴-۶۶۸-۹
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
موضوع	: ازدواج کودکان -- قوانین و مقررات -- ایران
موضوع	: Child marriage -- Law and legislation -- Iran
موضوع	: ازدواج کودکان -- قوانین و مقررات
موضوع	: Child marriage -- Law and legislation
رده بندی کنگره	: KMH ۵۴۲
رده بندی دیویی	: ۳۴۶/۵۵۰۱۶
شماره کتابشناسی ملی	: ۸۳۸۵۲۸
اطلاعات رکورد کتابشناسی	: فیپا

کودک همسری از منظر نظام حقوقی ایران و کنوانسیون‌های بین‌المللی

کتاب مولف: جمیله بهمن

کتاب صفحه آرا: معصومه اسفندیاری

کتاب ناشر: صالحیان

کتاب طراح جلد: صالحیان

کتاب شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

کتاب سال و نوبت چاپ: ۱۴۰۰ - اول

بها: ۴۰۰۰۰ تومان

ISBN: 978-622-214-668-9

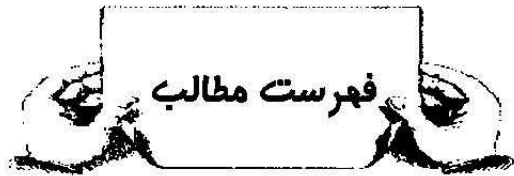
شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۱۴-۶۶۸-۹

دفتر انتشارات: میدان انقلاب - خیابان ۱۲ فروردین - کوچه ژاندارمری - پلاک ۱۳۲ - طبقه دوم

تلفن: ۰۹۱۹۰۸۱۰۱۴۲-۶۶۹۷۹۳۰۰

سایت انتشارات: www.pubsalehian.com





مقدمه ۱۱

فصل اول

تعاریف و مفهوم‌شناسی ۱۳

مبحث نخست: چستی مفهوم کودک و بلوغ و رشد ۱۵

تعریف کودک ۱۵

الف- تعریف کودک از منظر اسناد بین‌المللی ۱۵

ب- کودک از دیدگاه جامعه اسلامی ۱۷

۱. دیدگاه فقه امامیه ۱۸

۲. دیدگاه فقه اهل سنت ۱۸

تعریف بلوغ ۱۹

۱. بلوغ نکاح ۲۰

۲. بلوغ خلم ۲۱

۳. بلوغ اشد ۲۱

رشد ۲۳

ج- کودک از دیدگاه نظام حقوقی ایران ۲۶

مبحث دوم: چستی مفهوم ازدواج و کودک همسری ۲۶

گفتار اول: تبیین معنای لغوی و اصطلاحی ازدواج ۲۶

۲۷.....	تعریف ازدواج از دیدگاه جامعه‌شناسی
۲۸.....	ازدواج از دیدگاه اسلام
۲۹.....	ازدواج از دیدگاه حقوق
۳۰.....	مفهوم ازدواج در اعلامیه جهانی حقوق بشر
۳۳.....	گفتار دوم: مفهوم ازدواج زودهنگام یا کودک همسری
۳۸.....	گفتار سوم: چستی سلامت جنسی

فصل دوم

۴۱.....	علل و پیامدهای ازدواج زودرس
۴۳.....	مبحث اول: علل ازدواج زودهنگام کودکان
۴۳.....	۱. ارتباط خانوادگی
۴۴.....	۲. تبعیض (ناابرابری جنسیتی)
۴۴.....	۳. فقر و تدابیر اقتصادی
۴۴.....	۴. کنترل روابط جنسی و حفظ عزت خانواده
۴۷.....	۵. سنت و فرهنگ
۴۸.....	۶. درگیری، بلایا و شرایط اضطراری
۵۱.....	مبحث دوم: پیامدهای کودک همسری
۵۲.....	الف- آسیب‌های فردی
۵۲.....	۱. پیامدهای جسمی ازدواج زود هنگام
۵۳.....	۱-۱ آسیب‌پذیری در برابر بیماری‌های مقاربتی و سرطان دهانه رحم
۵۴.....	۱-۲ مشکل در تنظیم خانواده و بارداری ناخواسته
۵۵.....	۱-۳ خشونت جسمی، سوءاستفاده و بهره‌کشی جنسی
۵۶.....	۱-۴ خطرات هنگام بارداری و زایمان و مشکلات نوزادان
۵۸.....	۲. پیامدهای روانی ازدواج کودکان
۶۰.....	۱-۲ انزوا و افسردگی
۶۰.....	۲-۲ ترک تحصیل

- ۲-۳ از بین رفتن اعتماد به نفس، مشکلات روحی و استرس و اضطراب ۶۱
- ۲-۴ تغییر مسیر زندگی کودک ۶۱
- ۲-۵ احساس بوجی ۶۲
- ب- آسیب‌های خانوادگی ۶۲
۱. ناتوانی در برآورده کردن نیازهای جنسی همسر ۶۲
۲. خیانت ۶۳
۳. فوت همسر ۶۳
۴. کودکان آسیب‌پذیر ۶۳
۵. طلاق ۶۴
- ج- آسیب‌های اجتماعی ۶۴
- تبعات حقوقی ۶۶
- مبحث سوم: تبعات کودک همسری برای پسران ۶۸

فصل سوم

- ازدواج زودرس در قانون ایران و کنوانسیون‌های بین‌المللی ۶۹
- مبحث نخست: حق ازدواج و شرایط تشکیل خانواده ۷۱
- گفتار اول: حق ازدواج و شرایط تشکیل خانواده در اسناد حقوق بشری ۷۱
- حق ازدواج و تشکیل خانواده در اسناد حقوق بشری ۷۱
- حق ازدواج و شرایط آن طبق اسناد حقوق بشری ۷۳
- سن ازدواج در اسناد بین‌المللی ۷۵
- تفاوت در سن ازدواج دختر و پسر ۷۷
- رضایت آزادانه برای ازدواج ۷۸
- الف- اجازه ولی یا والدین برای ازدواج ۸۲
- ب- اجازه ولی برای ازدواج دختر ۸۴
- گفتار دوم: حق ازدواج و شرایط تشکیل خانواده در فقه اسلامی ۸۶
- اهمیت ازدواج در شریعت اسلام ۸۶

- ۸۹..... شرایط ازدواج کودکان در فقه اسلامی
- ۹۲..... سن ازدواج در فقه اسلامی
- ۹۳..... حق ازدواج کودک در فقه
- ۹۶..... اهمیت نکاح از دیدگاه اخلاق و اجتماع
- ۹۸..... گفتار سوم: حق ازدواج و شرایط تشکیل خانواده در حقوق ایران
- ۹۸..... جایگاه خانواده در قانون اساسی ایران
- ۱۰۱..... نکاح از دید قانون مدنی کشور
- ۱۰۱..... سابقه قانونگذاری در خصوص سن ازدواج در قانون ایران
- ۱۰۶..... شرایط ازدواج کودکان در قوانین کنونی
- ۱۰۸..... تحلیل ماده ۱۰۴۱ قانون مدنی
- ۱۱۱..... رویکردهای سیاستی
- ۱۱۱..... الف- رویکرد تعیین حداقل سن
- ۱۱۲..... ب- تعیین حداقل سن با در نظر گرفتن شرایط
- ۱۱۴..... آمار و ارقام ازدواج کودکان در ایران و جهان
- ۱۱۸..... مسئله نفوذ قانون
- ۱۱۸..... مبحث دوم: مبانی ازدواج کودک
- ۱۲۱..... گفتار اول: ازدواج زودرس و حقوق کودک
- ۱۲۲..... گفتار دوم: سن متعارف ازدواج همراه با تشخیص منافع
- ۱۲۳..... مبحث سوم: اسناد بین‌المللی که ایران عضو آنهاست
۱. کنوانسیون مربوط به رضایت به ازدواج، حداقل سن برای ازدواج و ثبت ازدواج‌ها و توصیه‌نامه درباره‌ی رضایت به ازدواج، حداقل سن برای ازدواج و ثبت ازدواج‌ها
- ۱۲۳.....
۲. کنوانسیون حقوق کودک
- ۱۲۵.....
۳. قطعنامه ۱۹۸۴/۵۰ مورخ ۲۵ ماه مه ۱۹۸۴ شورای اقتصادی و اجتماعی سازمان ملل متحد (تدابیری برای تضمین حمایت از حقوق محکومان به مرگ)
- ۱۲۸.....

مقدمه

ازدواج هسته اولیه ایجاد خانواده و آن نیز به نوبه خود واحدی در سنگ بنای جامعه انسانی است. نوع پایه گذاری و میزان اندیشه و تدبیر در آن در میزان پیشرفت و صعود یا پسرفت و سقوط جامعه تاثیر دارد. هر انسان برای آنکه بتواند نقش همسر را در رابطه زناشویی به خوبی ایفا کند باید از نظر جسمی، روانی و اجتماعی آمادگی لازم را دارا باشد. به همین دلیل در قوانین حقوقی بسیاری از کشورهای جهان، حداقل سنی برای آن در نظر گرفته شده است در صورتی که زوجین یا یکی از آن ها زیر این سن باشند با پدیده ای مواجه هستیم به نام کودک همسری.

مجامع بین المللی، حقوقی و علمی از جمله یونیسف (UNICEF)^۱ سن کودکی را تا ۱۸ سالگی می دانند. از نظر پیمان نامه جهانی حقوق کودک که حقوق مدنی، سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کودکان را بیان می کند، کودک کسی است که سن او کمتر از ۱۸ سال باشد^۲ در میان مسائلی که حقوق کودکان را به مخاطره می اندازد و او را از حقوق خود محروم می کند ازدواج کودکان یا کودک همسری می باشد.

1. United Nations International Children's Emergency Fund

۲. ماده ۱ پیمان نامه جهانی حقوق کودک